

μα εκείνων, οἵτινες ἐν θλίψει ἀποπλανῶνται εἰς ἀντιπραβολὴν τῆς ἐπανόδου ἐτέρως ἐπετείου τῶν Χριστουγέννων πρὸς τὴν βραδεῖαν προαγωγὴν τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος παρὰ τοῖς ἀνθρωπίνους πράγμασιν. Ὁ κόσμος εἶναι εἰσέτι ἀπελπιστικῶς πλήρης πονηροῦ, ἡ ἀνθρωπίνη καρδία εἶναι εἰσέτι ὀδυνηρῶς ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀνευ ἐλπίδος σωτηρίας διεφθαρμένη: τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν θ' ἀποτύχη ἐν τῇ διαδόσει αὐτοῦ, ὅσονδήποτε βραδεῖα καὶ ἀπελπιστικὴ καὶ φαίνεται ἡ πρόοδος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ λόγια τοῦ Γεωργίου Ἑλλιοτ «οἱ ἄνθρωποι ὀργῶσιν εἰσέτι πρὸς τὴν βασιλείαν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐθύτητος — ὁμολογοῦσιν εἰσέτι ὅτι ἐκεῖνος ὁ βίος εἶναι ὁ ὑπέρτατος ὅστις ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ εὐσυνείδητον ἔθελοθυσίαν».

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικῶ)

Γ. Κ. Α.

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΒΡΕΦΟΣ

Α'.

Ἡ γῆ ὑπνώττει ὑπὸ τὸ λευκὸν τῶν χιόνων κάλυμμα· τὰ ἔρημα φύλλον δένδρα προσκλίνουσι μελαγχόλως τὰς πρό τινας ἔτι εὐκόμους κάρας των· ἀλλ' οἶονεῖ ὑπ' οὐρανόῳ ἐλπίδος αἰ τηλεθώσασαι ἐλαίαι, τὰ εὐγενῆ ταῦτα τῆς εἰρήνης σύμβολα, ὀρθοτενεῖς καὶ καλλίφυλλοι, φαίνονται ἀτενίζουσαι τοὺς οὐρανοὺς. Ἐπὶ τῆς σιγῶσας φύσεως ἡ νύξ ἐφαπλοῖ τὰς μελανὰς αὐτῆς καὶ εὐρείας πτέρυγας καὶ τοῦ βορέως ἡ στένουσα πνοὴ ψελλίζει βαιὰς ἀκαταλήπτους φράσεις· τοῦ ὠκεανοῦ δὲ μόνον τὸ βαθύρρου κῦμα ἀμυδρῶς ὑπολάμπει ἐν τῷ πενήθει καὶ ἀδιαπεράστῳ ζόφῳ τῆς νυκτός.

Ἄλλὰ μείζων τούτου καὶ δεινότερος ζόφος, ζόφος ἠθικός, ζόφος ἐκμηδενίζων τὴν θεόδοτον τοῦ λόγου ὄρασιν, περιβάλλει ἀπαισίως τὴν δύσμοιρον ἀνθρωπότητα. Τῆς ἀμαρτίας ἡ λιπαυγῆς ἀγλὺς ἐφαπλοῦται ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπισκοτίζει τὴν κοσμοκράτορα πόλιν τὴν αἰδίον. ἐκεῖ ἀλλάστορες θνητοὶ κραίπαλῶσιν ἀνευ συναισθήσεως ἑαυτῶν σπένδοντες οἶνον ἀφθονον ἀφ' ἑνὸς εἰς τὸν βωμὸν τοῦ πολυγηθοῦς Διονύσου καὶ αἶμα ἀνθρώπινον ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν βωμὸν τῆς τερατώδους ἀπανθρωπίας αὐτῶν. Οἱ ἄνθρωποι, οὐχὶ πλέον τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τῶν ὑλιστικῶν τοῦ Ὀλύμπου θεοτήτων εἰδεχθῆ ὁμοιώματα, δρῶσιν ἀλογίστως καὶ πωλοῦσιν ἀλλήλους ὡς ἀγέλας κτηνῶν. Μόλις δ' ἐπὶ μικρὸν τὸ εἰρηνικὸν τοῦ Αὐγούστου σκῆπτρον συναδελφοῖ τοὺς ὑπ' αὐτὸ δίκην θηρῶν ὀλετήρων διαμαχομένους καὶ ἀλληλοκτονοῦντας λαοὺς. Ὡ ἦλιε! ἀειφεγγές τῶν αἰθέρων λύχνος! ὅπως δὲν ἐφώτισας μέχρι τοῦδε φρικώδεις ἐγκλημάτων σκηνάς! Ὡ ἀστραπηθόλον τῆς ἡμέρας ὄμμα! ὅπως δὲν διειδες βαραθρώδη κακίῶν μυστήρια! ἀλλ' ὅμως ἐξηκολούθησας προ-

χέων ζείποτε τὰς σπινθηρίζουσας ἀκτίνάς σου ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους χωρὶς ποτε νὰ φρίξης!

Β'.

Ἄλλ' αἴφνης ἡ ὄψις τοῦ ἀπείρου γλυκερῶς αἰθρίζει καὶ διασχίζον τὸν εἰσδύοντα τὸν οὐρανὸν ὠχρὸν καὶ πυκνὸν νεφῶν πέπλον, ἄστρον ἀγλαόν, ἄστρον θαυμαστόν τὸ κάλλος καὶ μέγεθος, ὡς αἰθέριος ἀδάμας σπινθηροβολεῖ· ἡ δὲ ἰλαρὰ αὐτοῦ ἀκτὶς χρυσοῦσα τὰ πόρρω κελαρύζοντα ρεῖθρα τοῦ ἀκαλαρρείτου Ἰορδάνου, προσπαίζει μειδιῶσα ἐπὶ τῆς στέγης σπηλαίου τινός.

Ἐν τῷ ταπεινῷ σπηλαίῳ ἐγεννήθη βρέφος ἀγλαόμορφον, οὐχὶ τέκνον θνητοῦ πατρός, ἀλλ' ἐνάρκωσις τῆς θείας χάριτος· ἡ φιλομειδῆς αὐτοῦ μορφή, λάμπουσα ὡς αὐγὴ ἐπουράνιος, οὐδὲ πρὸς τὰ Χερουβὶμ παραβάλλεται· εἶναι ἀγνοτέρα, θειοτέρα ἐκεῖνων. Τὸ βρεφικὸν αὐτοῦ βλέμμα εἶναι βαθύ ὡς ἡ ἀχανὴς τοῦ οὐρανοῦ ἔκτασις τὸ δὲ μειδίμαχ του διαχέει τὴν εἰρήνην ἐπὶ σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα· τὴν ἀκομον ἔτι κεφαλὴν του περιστρέφει σέλας εὐφεγγές, ὅπερ ὅμως, φεῦ! θ' ἀντικαταστήσασί ποτε αἰ ἀκανθαί!.. ὦ, πρὸ τῆς θεᾶς τοῦ ἀρτιγεννήτου τούτου ἀποκάλυψον εὐσεβῶς τὴν ἀργυρότριχα κεφαλὴν, χιονοπώγων ὑπέργηρος! τὸ βρέφος τούτο, ὁ μόλις ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς ζωῆς θεῖς τὸν πόδα ἀνθρώπος, εἶναι ὁ Θεός!.. στήθι ἐννεὸς πρὸ τοῦ μεγαλείου τῆς ἐκουσίως ταπεινομένης θεότητος καὶ κλίνων τὸ τρέμον σου γόνυ, τόνισον ἱερὰν εὐγνωμοσύνης φάδην πρὸς τὸ ἀνεκκλήτην θεῖον ἔλεος!

Παρὰ τὸ λίκνον καθημένη Παρθένος ὠραία ὡς ἰνδαλμα ποιητοῦ, ἀγνή ὡς ἀκτὶς ἡλίου, πλανᾷ ἐπ' αὐτοῦ τὸ γλυκὺ βλέμμα τῆς ἐφ' οὗ κατοπτρίζονται ὅλα τὰ ἰδεώδη τοῦ Παραδείσου θέλγητρα· ἰδοῦ, ἐνοὶ τὰς χεῖρας, προσεύχεται, ἀνατείνει τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανόν· τὸ ἐν αὐτῇ συμβᾶν ὑπεράνθρωπον μυστήριον, ἡ ἐπ' αὐτὴν ἀνατελιῶσα χάρις τοῦ Ὑψίστου, πληροῖ αὐτὴν ταραχῆς καὶ εὐσεβοῦς κατανύξεως· ἡ δὲ ἀσπιλος αὐτῆς ψυχὴ ἀναλύεται εἰς εὐδὴν λίθων προσευχῆς ὅστις ἀνέρχεται ἐλαφρῶς μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Παντάνκτους.

Χαῖρε, Κόρη ἀγία, ἀπύγασμα τῶν ἀγγελικῶν χαρίτων, ὑπερφύες ἀγλάσιμα τῆς πεπτωκυίας ἀνθρωπότητας! μαργαρίτινον δοχεῖον τοῦ Παραδείσου μύρου, ἡγιασμένον σπήνωμα τοῦ ἀχωρῆ του Θεοῦ, χαῖρε! οἱ αἰῶνες διαλαλήσουσι τὸ εὐγενὲς ὄνομά σου καὶ ἀγγέλων λευκαὶ χεῖρες ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου ἀχειρόπλοκον στέφανον.

Ἄλλ' ἰδοῦ αἴφνης γελῶσιν οἱ οὐρανοί, καὶ δι' ἰδεώδους αἴγλης λαμπυρίζουσαι, περιπίπτανται ἀγγέλων λευκότεροι φάλαγγες.

Καὶ τῶν ἀγγέλων ἔφαλλον καλλίφωνα τὰ σμήνη:
«Δόξα Ὑψίστῳ τῷ Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη!
Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ποιῶν θαύματα μόνος.
Τὸ κλέος σου ψάλλ' ἡ φωνὴ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος.

«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον!».
Τὸ ἔσχατον τὸ οὐράνιον, τὸ ἔσχατον τῶν ἀγγέλων,
καὶ ὁ αἰθέρ ὁ σιγηλὸς καὶ ἡ ἡρεμοῦσα φύσις,
καὶ οἱ βράχοι ἐπανέλαθον οἱ ἄφωνοι ἐπίσης.

Τότε μυστηριώδης χαρὰ διεχύθη ἐπὶ τὴν ἐκπε-
πληγμένην φύσιν· ὁ ἀήρ γλυκύτερος ἦδη πνέων, ἐφί-
λησε τὸ κύμα καὶ αἱ λιγυραὶ κυπάρισσοι, ὑπὸ τὴν
θωπεῖαν αὐτοῦ προσκλίνουσαι ἐπὶ τῶν τάφων, ἐψι-
θύρισαν πρὸς τοὺς ἐν αὐτοῖς κοιμωμένους: «Χαίρετε!
ὁ οὐρανὸς διανοίγει ὑμῖν τὰς ἡλιολαμπεῖς αὐτοῦ πύ-
λας!» εἰς δὲ τὸ παρήγορον τοῦτο ἄκουσμα, τὰ χαί-
νοντα τῶν σκελετῶν στόματα ἐμειδίσαζαν ὡχρὸν μει-
δίαια.

Καὶ μειδιῶσιν οἱ νεκροὶ! . . . μειδίαμα ἐγκλείει
πετὲ τοῦ μνήματος ἢ πλάξ; ποτὲ ὁ ζόφος χαίρει;
ναὶ, μειδιῶσι! καὶ εἰς αὐτοὺς φωτὸς ἄκτις εἰσδύει·
ἀκτινοβόλα ὄνειρα ἢ μαύρη νύξ δὲν φέρει;

Αἰῶνες ἦλθον καὶ ἔσθυσαν; . . . καὶ ὀλιβερώς ὑπνώττου·
πλὴν ἡδ' ἢ γῆ ἀντανακλᾷ τὸ χάριμα τῶν αἰθέρων
καὶ, ἔτι εἰς τὸ μνήματός τὰ βλάθη, ὄνειρώττου·
Παράδειτον ἀστράπτοντα ὑπὸ ἐπτά ἀστέρων.

Χριστὸς γεννᾶται! . . . σήμερον γελᾷ ἡ οἰκουμένη·
Ἴδετε ἀκτινοστέπτοι εἰς σπῆλαιον ἐν βρέφοι;
καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐν σύννεφον χρυσούων νὰ διαβαίνῃ·
εἶναι τὸ βρέφος ὁ Θεὸς! . . . καὶ εἶν' ἢ ἐλπίς τὸ νέφος.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΡΙΔΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ **Paul Bourget***.

Αἱ ἐν χρήσει ἐν τῇ κοινωνίᾳ λέξεις καὶ φράσεις ἐν
τοῖς λόγοις καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐγένοντο ἀφορμὴ νὰ ἐ-
ξανίσταται τὸ ἐν ἐμοὶ αἰσθηματικὸν ἀδυναμίας μέχρι βαθ-
μοῦ ὥστε νὰ μὲ καθιστᾷ σιωπηλὴν, ἕνεκα δὲ τούτου
ἐκατηγορούμην ὡς ὑπερήφανος, μολονότι ἐνδομύχως
ἤμην λίαν τρυφερὰ καὶ δειλήμων. Κατ' ἐκείνην ἀναμ-
φιβόλως τὴν ἐποχὴν ἀνεπτύχθησαν ἐν ἐμοὶ αἱ αἰσθημα-
τικαὶ καὶ μεμονωμένα ἀδυναμίαι τῆς συνειδήσεώς μου,
ἴσως δὲ πλέον παρ' ὅ,τι ἔπρεπε διὰ τὴν εὐτυχίαν μου,
διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς μητρός μου, — μέλανες καὶ ὁ-
μοιοῦνται πρὸς τοὺς ἐμούς, — μὲ παρεκλόουθον πολ-
λάκις διὰ βλέμματός παραδόξως ἀνησύχου, ὥσει ἐφο-
βεῖτο τὰς αἰφνιδίας μου ἀγανακτήσεις πρὸς πᾶν ὅ,τι
δὲν ἀπετέλει πλήρη εὐλιχρίνειαν. Ἦτο γυνὴ παρα-
δόξου μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος ἢ ὅποια διέμενεν
ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐν τῷ θαλάμῳ αὐτῆς. Ὁ πα-
τήρ μου, εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου, ἐκίνει τὴν κεφαλὴν
καὶ ἀπῆντα ἀμεταβλήτως: «Πάντοτε ἦτο τοιαύτη».
Εἶχον πλεῖστον θάρρος μετὰ τοῦ πατρὸς ἢ μετὰ
τῆς μητρός μου καὶ ἐκατηγόρου ἐμαυτὴν ἐπὶ τού-
τω. Τοσοῦτον ζωηρὰ ἦν ἐν ἐμοὶ ἢ εὐαίσθησις. Ἄ! ἢ
φίλε μου. Ὅταν μετὰ παρέλευσιν τοσοῦτων διαρ-

(*) Ἰδε ἀριθ. 9, σελ. 169—171.

ρυσάντων ἐτῶν, βλέπω αὖθις οἷα νεαρὰ ἤμην κόρη
τότε, μετὰ τοῦ ὠραίου ὄνειρου τῆς οὐδέποτε σφαλ-
λομένης εὐθύτητος τοῦ χαρακτῆρος, ἣτις ἐφαίνετο
ἢ ἠθικὴ μυθιστορία τῆς νεότητός μου, καὶ ὅταν
παρὰβῆλῃ τὴν τότε κορασίδα πρὸς τὴν νῦν γυ-
ναῖκα, οἷα ἀπέβην ὡς ἐκ τῆς ὑπερβολῆς αὐτῆς τοῦ
ὄνειρου ἐκείνου, πῶς δύναμαι νὰ παρηγορηθῶ διότι
δὲν ἠτύχησα ποτὲ νὰ ἔχω πρὸ ἐμοῦ πρόσωπον εἰς
τοὺς πόδας τοῦ ὁποίου νὰ δυνθῶ νὰ ἐκφυλλίσω τὸν
κρίνον τῆς ἐφηβικῆς μου ἡλικίας, — ἕνα φίλον ὡς
σέ, εἰς ὃν νὰ ἐπιδαψιλεύσω τοὺς ἀπολεσθέντας ἐκει-
νους θησαυροὺς; Εἶναι ἀργὰ πλέον! Αἴαν ἀργά! Αἰ
φράσεις αὗται ἀπὸ τινων μηνῶν διέρχονται τοῦ νοῦς
μου ὡσάκις ἀκούεται ὁ κλαυθμηρὸς ἤχος τοῦ κώδωνος
τοῦ ὠρολογίου. . . Ὁρκίσθη ὅμως νὰ εἶμαι γενναία.

« Ἡ ὑπαρξίς μου ἔκτοτε ἐφαίνετο προδιαγεγραμ-
μένη καὶ ἐννοῶ ὅτι ἐὰν ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ μου
ἔζων μέχρι τοῦ γάμου μου, δὲν θὰ ἐφθάνον εἰς ση-
μεῖον νὰ σοὶ γράψω νῦν τὴν λυπηρὰν καὶ τετριμμένην
ἱστορίαν τῶν ψευθεισῶν ἐλπίδων μου. Ἀπέθανον
ἀμφότεροι ἐν μικρῷ χρόνῳ δις στήματι καὶ πρὶν ἢ
φθάσω εἰς τὸ δέκατον ἕνατον ἔτος τῆς ἡλικίας μου·
εἰσέτι δὲν εἶχον παύσει νὰ φέρω τὴν πένθιμον περι-
βολὴν καὶ ὁ θεὸς μου, ὅστις ἦν καὶ κηδεμών μου
συνάμα, μὲ ἠρραβώνισε μετ' ἐκείνου, οὗ ἔφερον τὸ
ὄνομα ὅταν μ' ἐγνώρισας. Διὰ νὰ δυνθῆς νὰ ἐννοήσης
τὴν συγκατάθεσίν μου, πρέπει, φίλε μου, νὰ σοὶ ὁμο-
λογήσω, ὅτι εὐρισκόμην ἐν διανοητικῇ καταστάσει
τοιαύτῃ, οἷαν ἢ ἀνατροφή σου ὡς ἀνδρὸς δὲν σοὶ ἐπι-
τρέπει πιθανῶς νὰ ὑποπτεύσης. Κατ' ἐκείνην τὴν
ἐποχὴν ἠγνούσαν ἀπολύτως τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς
λέξεως γάμου. Τὸ ὡς χρονόμετρον κεκανονισμένον τῶν
λεπτομερειῶν τοῦ βίου μου ὡς νεκνίδος, ἐνούμενον
πρὸς τὴν πρὸς ὑποταγὴν τάσιν μου, ἣτις ἀπετέλει
τὸ πρωτεῦον δεῖγμα τοῦ χαρακτῆρός μου, μοὶ εἶχον
προστατεύσει κατὰ τῶν ὄνειρων ἐκείνων, τῶν ἀθῶων
μὲν ἀλλὰ καὶ παθητικωτάτων, διὰ τῶν ὁποίων αἱ
πλεῖστα τῶν γυναικῶν ὁμοῦσι πρὸς τὸν ἔρωτα πρὶν
ἢ γνωρίσωσιν αὐτόν. Ὁφείλω νὰ προσθέσω ὅτι τὰ
βιβλία ὅσα ἀνεγίνωσκον ἐξέλεγεν ἡ μήτηρ μου διὰ
τρόπου ἐξαιρετικῶς αὐστηροῦ, ὅτι οὐδεὶς νέος ἐπε-
τρέπετο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον ἡμῶν καὶ ὅτι ἡ
ἀκροσφαλὴς ὑγεία τῶν γονέων μου ἐγένετο ἀφορμὴ,
οἷον εἶπειν, νὰ καταργηθῶσιν αἱ σχέσεις ἡμῶν καὶ
συνναστροφαί. Ὁ θεὸς μου μοὶ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ
ὑπανδρευθῶ τὸν κ. Ὀδρύ, ἐγὼ δ' ἀπήνησα ὅτι θὰ
ὑπακούσω, — ὡς θὰ ἐπραττον περὶ πάσης διαταγῆς
του. Πράγματι, ὅταν σκέπτομαι μεθ' ὁποίας ἐλα-
φρότητος ὁ κηδεμών μου μὲ συνεβούλευσε, μὲ ἐπέβα-
λε σχεδὸν τὴν πράξιν ἢ ὅποια θὰ ἀπεφάσιζε περὶ
ἅλου τοῦ βίου μου· ὅταν ἀναμνηθῶμαι τῆς μωρᾶς
ἀπαθείας μεθ' ἧς τὸν γάμον ἐκείνον ἐθεώρουν καὶ
ὅταν σκέπτομαι ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὕτω συμβαί-
νουσι τὰ πράγματα, ἀπελπίζομαι καὶ χάνω τὰς φρέ-
νας. Πῶς οἱ ἄνδρες, οἱ ὅποιοι διὰ πάντα τὰ λοιπὰ
πράγματα τοῦ βίου εἰσὶ τόσον λεπτεπιλεπτοὶ καὶ